

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

ISCED 1

Prerokovaný pedagogickou radou dňa: **28. 08. 2015**

Prerokovaný Radou školy pri ZŠ s MŠ Slanec dňa: **22. 09. 2015**

Schválený zriaďovateľom dňa: **30. 09. 2015**

Časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie

ročník	ŠVP	ŠkVP	spolu
4.	1	0	1
spolu	1	0	1

4. ročník = 33 hodín ročne (1 hodina týždenne)

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele učebného predmetu

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre predmet pracovné vyučovanie vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (hodnoty, postoje),
2. výchova o technike (vedomosti),
3. výchova prostredníctvom techniky (skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania predmetu vychádza z uvedených komponentov:

1. V rovine hodnôt a postojov smerujeme k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie),

- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraní postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebvzdelávania),

2. V rovine vedomostí smerujeme k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky na veku primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

3. V rovine pracovných činností a zručností smerujeme k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky,
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov,
- spôsobilosti v oblasti konštruovania (od plánovania až po prezentáciu výrobku),
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti,
- pestovaniu, ošetrovaní a starostlivosti základných druhov rastlín,
- využívaniu vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote,
- naučeniu sa pracovať v tíme,
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraní a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vedie žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojeniu základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastí k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,

- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta,
- k potrebnej sebadôvere,
- k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k schopnosti bezpečne sa správať na komunikáciách a v doprave,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie odpadov a produktov.

Medzipredmetové vzťahy

Obsah učiva predmetu pracovné vyučovanie úzko súvisí s obsahom učiva iných predmetov ako sú: prvouka, prírodoveda a vlastiveda.

Prostredníctvom projektu „**Adaptačné opatrenia na klimatické zmeny školy pod Slanským hradom**“ sa odučia 2 hodiny ročne. Žiaci budú priamo pri realizácii projektu a budú vidieť a vnímať zmeny v okolí školy pred a po ukončení projektu. Na pozemku školy budú priamo vybudované 2 kaskádové jazierka, do ktorých bude stekať voda zo strechy školy prostredníctvom odkvapových rúr. Do jazierok budú nasadené vodné rastliny, okolo jazier budú vysadené aj liečivé byliny. Pomocou vybudovania dažďových jazierok bude prostredie školy zvlhčované a tým sa zmení klíma prostredia v okolí školy. Žiaci budú pomáhať pri sadení rastlín, stromov a úprave areálu školy po ukončení výstavby jazierok a dažďových záhrad.

Hlavným cieľom bude zvýšenie povedomia a vzdelania v oblasti prispôsobenia sa zmene klímy na základnej škole, zvýšenie environmentálneho povedomia žiakov v problematike klimatických zmien prostredníctvom vzdelávacích aktivít, optimalizácia vodného cyklu a zadržanie dažďovej vody v lokalite ZŠ priamo pod hradným kopcom, zlepšenie mikroklimy v

Základná škola s materskou školou, Hlavná 320/79, 044 17 Slanec

okolí školy. V rámci predmetu budeme implementovať do výchovno-vzdelávacieho procesu klimatické zmeny, globálne otepľovanie, adaptačné opatrenia vyplývajúce z cieľov projektu.

Obsah predmetu - 4. ročník

Tematický celok / časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Téma / Pojmy	Požiadavky na výkon
<u>Tvorivé využitie technických materiálov</u> / 6 h/	Papier a kartón	Žiak pozná vlastnosti papiera porovnávaním, triedením a experimentovaním. Žiak dokáže pracovať s papierom, vie strihať, trhať, lepiť a skladať papier, vie vytvoriť jednoduchý predmet z papiera.
	Drevo	Žiak pozná vlastnosti dreva porovnávaním, triedením a experimentovaním. Žiak dokáže pracovať s drevom, vie vytvoriť jednoduchý predmet kombinovaním, oddeľovaním, spájaním a maľovaním dreva.
	Textil	Žiak pozná vlastnosti textílií porovnávaním, triedením a experimentovaním. Žiak má pracovné zručnosti pri práci s textilom. Vie vytvoriť jednoduchý výrobok z textilu.
<u>Základy konštruovania</u> / 7 h/	Konštrukcie okolo nás	Žiak pozná viacero druhov mostov, pozná ich funkciu a dôležitosť pre človeka. Vie konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod).
	Ľudské obydlia	Žiak pozná základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií.
	Zhotovenie objektu zo stavebníc	Žiak pozná základné symboly pri technickom náčrte. Vie urobiť technický náčrt. Vie vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu.
	Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie	Žiak pozná pojmy elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišuje vodivé a nevodivé materiály. Vie zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu. Žiak pozná zdroje elektrickej energie (obnoviteľné, neobnoviteľné), význam šetrenia elektrickou energiou. Pozná spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu.
	Historické a moderné komunikačné prostriedky	Žiak pozná historické i moderné komunikačné prostriedky (telefón, fax, PC). Vie využívať komunikačné prostriedky.
	Doprava a dopravné prostriedky	Žiak pozná zásady bezpečnej mobility. Pozná pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli.
	Konštrukcia bicykla	Žiak chápe význam jednotlivých častí bicykla a ich funkciu. Vie zistiť technický stav bicykla. Vie urobiť jednoduchú údržbu bicykla.
<u>Stravovanie a príprava jedál</u> / 5 h/	Technika v kuchyni	Žiak vie pomenovať technické prostriedky v kuchyni, vie ich význam pri príprave jedla.
	Bezpečnostné pravidlá	Žiak vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných

Základná škola s materskou školou, Hlavná 320/79, 044 17 Slanec

	v kuchyni pre deti	plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch v kuchyni.
	Potraviny rastlinného a živočíšneho pôvodu. Typické potraviny v iných krajinách	Žiak vie roztriediť potraviny podľa pôvodu, vie rozlišovať potraviny s ohľadom na zdravú výživu. Pozná niektoré typické potraviny v iných krajinách.
	Potraviny v supermarketoch, obalové materiály.	Žiak sa vie orientovať v informáciách pre spotrebiteľa na obaloch potravín.
	Stolovanie, príprava jednoduchého jedla	Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie, vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm.
	Starostlivosť o životné prostredie / 12 h/ z toho 2 hodiny v rámci projektu ACC03004	
	Poznávanie a ošetrovanie črepníkových rastlín	Žiak pozná a vie pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Pozná nároky črepníkových rastlín na životné podmienky a vie správne ošetrovať pestované druhy črepníkových rastlín.
	Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia	Žiak vie založiť jednoduchý pokus na overenie základných životných podmienok rastlín. Pozná podmienky, ktoré potrebujú rastliny pre život, vie ich zabezpečiť rastlinám vo váze. Uvedomuje si význam správnych zásad ošetrovania rezaných kvetov.
	Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie	Žiak pozná vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Pozná zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu.
	Hydroponické pestovanie rastlín	Žiak pozná základy hydroponického pestovania rastlín.
	Rozmnožovanie rastlín	Žiak pozná spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín, vie odoberať a upravovať stonkové a listové odrezky, vie regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov, vie zasadiť do črepníkov rozmnožené rastliny, vie založiť jednoduchú množiareňku, pozná jej význam a využitie.
	Klíčenie semien	Žiak vie založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. Sleduje pokusné rastliny, zaznamenáva a dokáže vyhodnotiť výsledky pozorovaní a pokusov.
	Poznávanie úžitkových rastlín. Zatriedenie úžitkových rastlín do pestovateľských skupín	Žiak pozná 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Žiak vie zatriediť poznávané druhy zelenín do pestovateľských skupín, vie vyrobiť vzorkovnicu semien a pozná semená na základe vonkajších vlastností.
	Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad	Žiak pozná pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Pozná význam predpestovania rastlín.
	Význam podmienok na zakorenenie stonkových	Žiak vie založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. Sleduje pokusné rastliny, zaznamenáva a dokáže

Základná škola s materskou školou, Hlavná 320/79, 044 17 Slanec

	a listových odrezkov. Pestujeme priesady okrasných rastlín	vyhodnotiť výsledky pozorovaní a pokusov. Žiak vie dopestovať okrasné rastliny. Vie pomenovať a využívať náradie a pomôcky, pozná postupy bezpečnej práce.
	Poznávanie vonkajších okrasných rastlín. Aranžovanie do plochých misiek a váz	Žiak pozná 5 druhov nových okrasných rastlín, vie ich zatriediť do pestovateľských skupín. Žiak si osvojil základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu.
	Vodné a vlhkomilné rastliny	Žiak vie charakterizovať a uviesť rastliny, ktoré žijú vo vode a pri vode. Uvedený jav vie s pomocou učiteľa prakticky skúmať - pestovanie vodných rastlín (lekno) do jazierka a vlhkomilných rastlín (záružlie močiarne, palka úzkolistá, kosatec žltý) do priestranstva dažďovej záhrady. Pozorovanie ich rastu, primeraná starostlivosť.
	Voda - dar života	Zachytávanie dažďovej vody z hradného kopca do jazierka. Využitie dažďovej vody na polievanie rastlín v areáli školy, zvlhčovanie prostredia prostredníctvom klimatických zmien. Dôležitosť hospodárenia s vodou. Nedostatok vody - úhyn rastlín.
<u>Ludové tradície a remeslá</u> / 3 h/	Ludové tradície	Žiak pozná zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žijeme. Pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry. Pozná iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.
	Vianočné a veľkonočné tradície	Žiak pozná význam Vianoc a veľkej noci. Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu - vianočné a veľkonočné ozdoby.
	Remeslá	Žiak pozná minimálne jedno remeslo v regióne, pozná históriu remesiel regiónu.

Výchovné a vzdelávacie stratégie na rozvoj kľúčových kompetencií

1. Kompetencie sociálne a interpersonálne

- dokáže pracovať v tíme a pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- používa bezpečne a účinne všetky materiály a nástroje
- dodržiava stanovené pracovné postupy
- vie sa prispôbiť pracovným podmienkam
- požiada o pomoc a radu, vie ju poskytnúť ostatným v prípade potreby
- vytvára príjemnú atmosféru a prispieva k upevňovaniu dobrých medziľudských vzťahov
- nesie zodpovednosť za svoje správanie, zdravie a život,
- má kladný a pozitívny vzťah k životnému prostrediu
- akceptuje názory a skúsenosti iných

- dokáže určitý čas sústredene načúvať
- dokáže náležite reagovať a používať vhodné argumenty
- vie vyjadriť svoj názor
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti
- vie efektívne spolupracovať na vzájomnom princípe rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí vlastnej zodpovednosti

2. Kompetencie komunikačné

- vie kriticky zhodnotiť a obhájiť spôsoby riešenia
- vyhľadáva a triedi potrebné informácie
- má osvojené základy spoločenského správania
- esteticky vníma okolie, pozoruje prírodu a zaznamenáva výsledky pozorovaní
- pozná tradície vianočných a veľkonočných sviatkov
- rešpektuje príslušníkov iných rás

3. Kompetencie občianske

- prezentuje svoj názor
- spolupracuje v tíme
- využíva vlastný úsudok a skúsenosti
- chápe význam poriadku, pravidiel a zákonov pre fungovanie spoločnosti,
- je tolerantný a empatický
- rešpektuje príslušníkov iných rás
- je otvorený etnickej a kultúrnej rôznorodosti
- pristupuje zodpovedne k svojmu okoliu
- jedná v záujme podpory a ochrany prostredia a zdravia
- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty,
- uplatňuje a ochraňuje princípy ochrany životného prostredia a prírody
- má pozitívny vzťah ku kultúre a historickému dedičstvu

4. Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúr

- má pozitívny vzťah životnému prostrediu
- ovláda zásady stolovania
- dodržiava bezpečnostné a hygienické pravidlá
- vie zhodnotiť výsledok práce

- ovládať základy spoločenského správania
- chápe súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu
- pestuje lásku k Zemi a životnému prostrediu
- pozná remeslá našich predkov, tradície a zvyky
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

5. Učiť sa učiť

- vie si efektívne zorganizovať vlastné učenie
- vie spracovávať nové vedomosti a zručnosti z oblasti pracovného vyučovania
- využíva informačné technológie
- používa vhodné slovné termíny, znaky a symboly
- zvláda jednoduché pracovné postupy
- pozná vlastnosti materiálov a možnosti ich využitia pri praktických činnostiach
- oboznamuje sa s tradíciami spracovania kovov a remeslom viažucim sa na ich spracovanie
- ochraňuje životné prostredie
- cieľavedome pristupuje k tvorbe krajšieho životného prostredia
- chápe význam ochrany životného prostredia
- vníma vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí
- triedi a recykluje odpad

6. Kompetencie existenciálne

- vie pracovať podľa jednoduchého náčrtu, jednoduchá montáž a demontáž
- pozná základné pravidlá správnej manipulácie s elektrospotrebičmi
- dodržiava bezpečnosť pri práci
- vie pripraviť jednoduché jedlo, desiatu, šalát
- pozná a chápe význam triedenia odpadkov
- ochraňuje svoje životné prostredie
- pozná ľudové kroje a remeslá

Pedagogické stratégie vyučovania (metódy a formy práce)

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov vo vyučovacom procese. Metódy a formy práce musia zodpovedať reálnym podmienkam školy. Pri voľbe vyučovacích metód a foriem sa má prihliadať na usporiadanie obsahu vyučovania. Voľba metód má závisieť od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí učiacich sa a materiálneho vybavenia. Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov budeme maximálne aktivizovať žiakov a budeme ich stimulovať k lepším výkonom. Zameriavame sa na to, aby každá vyučovacia hodina bola ozajstným zážitkom, inšpiráciou na riešenie reálnych situácií, aby si žiak osvojoval poznatky ľahko a prirodzene. Z tohto dôvodu využijeme motivačné a aktivizujúce vyučovacie metódy, akceptujúce vekové zvláštnosti a aktuálnu úroveň vedomostí a zručností žiakov, ich skúsenosti a prostredie, v ktorom žijú. Pri riešení úloh budeme akceptovať vývinovú úroveň žiakov, ich skúsenosti, záujmy a potreby. Budeme zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne mu umožníme učiť sa všetkými zmyslami. Úlohy budú gradované od jednoduchších k zložitejším. Pri vytváraní modelových situácií budeme okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenia na žiaka, ktoré sa nachádza v dramatickom, hudobnom a výtvarnom prejave. Je dôležité, aby vedomosti, ktoré žiak nadobudne vedel konkrétne a prakticky využiť. Budeme vytvárať takú tvorivú pracovnú atmosféru, v ktorej žiak získa nové vedomosti bez strachu, stresu a bude mať chuť do učenia.

Metódy práce:

Participatívne metódy využívajú prirodzené potreby každého človeka komunikovať s inými ľuďmi, a tak sa učiť. Patria sem dialóg a diskusia, situačné či prípadové štúdie, inscenačné metódy, brainstormingové metódy. Dialóg a diskusia prebiehajú vo väčšej alebo menšej skupine. Učiteľ sa tejto aktivity môže zúčastňovať ako diskutujúci alebo facilitátor (pomocník). Niektoré čiastkové problémy si môže skupina vyriešiť aj bez učiteľa, ktorý je pozorovateľom. Diskusie môžu viesť k zvýšeniu individuálneho porozumenia, prípadne k dosiahnutiu skupinového konsenzu, alebo je ich hlavnou témou riešenie konkrétnych problémov.

Pozorovanie - žiak vníma veci všetkými zmyslami.

Situačná metóda - metóda učenia sa zažitými situáciami a skúsenosťami.

Tvorba posterov - žiak si v praxi overuje získané zručnosti a vedomosti, rozvíjame spoluprácu a kooperáciu, žiak sa učí byť zodpovedný za svoje učenie.

Prezentácia výsledkov svojej práce - pomáha v rozvoji zodpovednosti žiaka, žiak vie porovnať (zhodnotiť) stav svojich získaných zručností a vedomostí so sebou samým (v čom sa zlepšil). Učí sa vystupovať na verejnosti. Zdokonaľuje si komunikáciu.

Metóda rozvoja spolupráce - metóda do života. Rozvíjame ňou vzájomnú komunikáciu medzi žiakmi, pričom sa predpokladá dodržiavanie istých dohodnutých pravidiel, žiak sa učí rozdeliť si úlohy, niešť zodpovednosť za vyriešené úlohy v skupine.

Metóda riešenia problémov - prostredníctvom nej si žiak rozvíja logické, kritické a tvorivé myslenie.

Metódy práce s informáciami - žiak nedostane hotovú informáciu od učiteľa, ale použitím tejto metódy získa schopnosť a zručnosť zhromažďovať, triediť, analyzovať, zovšeobecňovať a vyhodnocovať získané informácie napr. z odborných kníh, z publikácií, z internetu, ale aj z iných učebných zdrojov.

Metódy rozvoja schopnosti žiakov plánovať a realizovať si učebnú činnosť -metóda aktívneho učenia sa žiakov, je zameraná na demokratický prístup učiteľa, ktorý by mal byť uplatnený v tvorivo-humanistickej koncepcii výchovy a vzdelávania.

Metóda rozvoja metakognície žiaka - poznávanie vlastného poznávania - žiak sa pomocou uplatnenia tejto metódy učí poznávať sám seba - svoje poznanie, pozná svoje silné a slabé stránky.

Metóda rozvoja prezentačných schopností - žiak sa naučí prezentovať výsledky svojho učenia.

Metóda divergentných úloh - divergentné úlohy sú tvorivé úlohy, žiaci na základe získaných zručností a vedomostí budú vedieť riešiť a sami aj tvoriť divergentné úlohy - rozvoj tvorivosti žiakov.

Inscenačné metódy - pomocou nej si žiaci overia stav schopností, zručností a spôsobilostí v zinscenovaných úlohách, situáciách (predpokladá sa tu úzke prepojenie s metódou riešenia problémov).

Modelovanie - veľmi vhodná metóda najmä pre žiakov 1. stupňa a slabších žiakov, ktorí získajú zručnosti a vedomosti v praktickej činnosti (neznamená to však, že ju neuplatňujeme u všetkých žiakov - touto metódou sa žiaci učia náročnejšie učivo, rozvíjajú si logické myslenie.

Metóda rozvoja sebarealizácie žiaka - uplatňovaním tejto metódy ponúkame žiakom sebarealizovať sa v tom, v čom sú dobrí.

Metóda práce s IKT - uplatňovaním tejto metódy žiaci získajú zručnosť pri práci s informačno-komunikačnými technológiami.

Formy práce:

Skupinové vyučovanie - žiaci pracujú v skupinách na daných úlohách. Vypracované úlohy žiaci prezentujú.

Činnostné vyučovanie - realizuje sa vlastnou činnosťou žiakov (pri pokusoch a pozorovaniach) žiaci vlastnou prácou získavajú zručnosti, vedomosti a spôsobilosti.

Blokové vyučovanie - efektívna forma práce pre žiakov, lebo znižuje ich záťaž. Vyučovacie predmety sa spájajú do blokov.

Integrované tematické vyučovanie - pre žiakov veľmi zaujímavá forma, pre pedagóga veľmi náročná. Podstata tejto formy spočíva v tom, že učiteľ si zvolí tému. Na túto tému si pripraví úlohy pre žiakov aj na iné vyučovacie predmety, ktoré majú žiaci v daný deň. Na konci dňa si prácu zhodnotia.

Projektové vyučovanie - učitelia využívajú podstatu tejto organizačnej formy, ktorou je riešenie určitej úlohy komplexného charakteru - projektu, ktorý buď vychádza z praktických potrieb, alebo je s praxou úzko spätý. Projekt musí byť pre žiakov zaujímavý a natoľko významný, aby sa s jeho riešením mohli identifikovať, aby ich práca bavila a bola pre nich zmysluplná.

Problémové vyučovanie - učitelia využívajú problémové vyučovanie hlavne pri podpore a rozvoji matematicko-prírodovedných kompetencií žiakov. Využívajú predovšetkým metódy problémového výkladu, heuristickú a výskumnú. Učiteľ systematicky zapája žiakov do procesov hľadania a nachádzania riešenia problémov, vďaka čomu sa žiaci učia nové poznatky nadobúdať samostatne, používať už osvojené vedomosti a získavajú skúsenosti z tvorivej činnosti.

Kooperatívne vyučovanie - je skupinovým vyučovaním, v ktorom sú zdôrazňované sociálne aspekty. Nejde iba o skvalitnenie tradičných postupov a foriem školskej práce, ktoré súvisia s cieľmi týkajúcimi sa oblastí vedomostí a zručností. Do popredia sa dostávajú sociálno-komunikačné kompetencie, celoživotné pravidlá (aktívne počúvanie, dôvera, pravdivosť, úcta, maximálne osobné nasadenie - výkon), súťaživosť je nahradzovaná spolupracou.

Vychádzky

Exkurzie

Výlety

Vychádzky a výlety sú organizačné jednotky vyučovania, ktoré sa spravidla uskutočňujú v prírodnom prostredí. Exkurziou rozumieme dočasné prenesenie vyučovacieho procesu z prostredia triedy do reálneho prostredia. Vzdelávací význam uvedených organizačných jednotiek spočíva v priamom poznávaní prírodného, kultúrneho a spoločenského prostredia a jeho histórie. Vychádzky, výlety a exkurzie možno využiť na začiatku preberania nového učiva, vtedy majú funkciu motivačnú, alebo v závere preberaného celku a vtedy ich možno využiť v etape zhrňujúcich záverov.

Besedy - sú organizačné jednotky, ktoré sa realizujú priamym rozhovorom pedagóga so žiakmi, alebo formou besedy žiakov s pozvaným hosťom o aktuálnych problémoch. Besedu a organizovaný rozhovor učiteľ primerane vopred pripraví.

Súťaže

Kvízy

Súťaže a kvízy prispievajú k uspokojeniu základnej potreby človeka, akou je potreba uplatniť sa. Väčšinou sa jedná o jednorazové akcie, ale môžu byť i dlhodobé. Usporiadávame športové, vedomostné i spoločenské súťaže a kvízy.

Hodnotenie predmetu

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Naším princípom je, aby každý žiak zažil úspech. To je najlepšia motivácia pre ďalšie vzdelávanie. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl, schválených MŠ SR č.22/2011 s platnosťou od 1.mája 2011 s ohľadom na individuálne schopnosti a zručnosti každého žiaka. Žiakov v špeciálnych triedach (variant A) budeme hodnotiť podľa metodického pokynu č.32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED1.

Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Budeme používať všetky dostupné metódy a formy práce: ústne skúšanie, písomné skúšanie, testy, dotazníky, projekty, samostatné práce.

Našou snahou je, aby hodnotenie žiakov vychádzalo z posúdenia miery dosiahnutia očakávaných výstupov formulovaných v učebných osnovách jednotlivých predmetov a preto sa budeme riadiť pravidlami, ktoré budú platiť pre celé obdobie vzdelávania žiaka a sú v súlade so spoločenskými výchovno-vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

- Hodnotenie zameriame a formulujeme pozitívne
- Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci objektívnym sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činnosti žiakov

- Využitie sebahodnotenia žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy

Hodnotenie má informatívnu, korekčnú, ale hlavne motivačnú funkciu. Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia. Učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa k nemu správa. Nekoncentruje sa na to, čo žiak nevie, ale vyzdvihuje, v čom sa mu darí, čo zvládol, do akej miery. Nekomparuje dvoch jednotlivcov. Pomalší by mohli mať pocit menejcennosti. U slabších žiakov treba hodnotiť každý pokrok a porovnávať len s ním samým. Školská úspešnosť žiakov je podmienená v rôznej miere ich rozumovými, pamäťovými, motivačnými a autoregulačnými dispozíciami. U menej úspešných žiakov je potrebný individuálny prístup učiteľa, diferencované zadávanie úloh, odborné diagnostikovanie príčin školského zlyhávania, spoluprácu s rodičmi, školským psychológom, špeciálnym pedagógom.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie.

Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiakov na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter. Učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú a fyzickú disponovanosť.

Pri celkovom hodnotení učiteľ hodnotí kvalitu vedomostí, zručností a návykov.

Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb a ochota spolupracovať. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja žiaka.

Hodnotenie vo vyučovacích predmetoch výchovného zamerania sa koncentruje na to, či žiak prejavil tvorivosť, osvojil si potrebné vedomosti a zručnosti, tvorivo ich aplikoval, hodnotíme vzťah žiaka k činnostiam, jeho aktívne zapojenie do kultúrneho diania a športových akcií.

Taktiež sa významnou mierou zameriame na rozvoj schopností sebahodnotenia žiaka, čím podporíme a budeme rozvíjať:

- poznanie hodnoty toho, čo sa žiak učí,
- potrebu premýšľať o vlastnej práci a plánovať si ju,
- pocit istoty v učení, vedieť čo dokáže a ako získa pomoc,
- uvedomovanie si a vyrovnávanie sa s požiadavkami,

- rozvíjanie schopnosti komunikácie a sebaujadrenia,
- stanovovanie si osobných cieľov,
- získavanie spätnej väzby o vlastnom učení a uvedomenie si svojich úspechov a neúspechov.

Predmet je na konci klasifikačného obdobia hodnotený slovne stupňami:

Dosiahol veľmi dobré výsledky (VDV) - žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, dokáže hľadať vlastné riešenia, uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Pri riešení úloh pohotovo uplatňuje logické operácie, číta s porozumením súvislé texty, funkčne využíva matematické vedomosti a zručnosti. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi nimi má nepodstatné medzery. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh samostatne, s minimálnymi odchýlkami. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho práce sú veľmi dobré, originálne.

Dosiahol dobré výsledky (DV) - žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich používať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokáže používať pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Číta s porozumením, pri riešení úloh uplatňuje logiku. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Jeho ústny aj písomný prejav je menej presný a výstižný. Kvalita výsledkov žiaka je dobrá.

Dosiahol uspokojivé výsledky (UV) - žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Čítať s porozumením dokáže len s pomocou učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Grafický prejav je málo estetický. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činnosti je uspokojivá.

Dosiahol neuspokojivé výsledky (NV) - žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nespĺňa kritéria pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činnosti je neuspokojivá.

Učebné zdroje

Učebné zdroje predstavujú informácie pre žiakov, ich motivácie, získavanie, upevňovanie vedomostí, zručností a postojov. Môžu nimi byť rôzne učebnice, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálo-technické a didaktické prostriedky, internet. Na vyučovaní predmetu pracovné vyučovanie používame učebnicu Pracovné vyučovanie pre 4. ročník ZŠ.